

نوشتش
افواجم ساکن

ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران	نیکیوخت، رویا، ۱۳۵۲ -
موضوع	: پوشش اقوام ساکن ایران/رویا نیکیوخت .
موضوع	: تهران: رویا نیکیوخت، ۱۳۹۲.
مشخصات نشر	: ۵۷ ص. . مصور(رنگی).
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: پوشاک محلی-ایران
موضوع	: پوشاک ایران تاریخ
موضوع	: گروه های قومی - ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ و ۹ ن/۱۴۲۰GT
رده بندی دیویی	: ۳۹۱/۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۳۰۳۲
شابک	: 978-964-0-9۰۳۰۲
چاپخانه	: هنرکده
صحافی	: هنرکده گرافیک
شناسنامه کتاب:	

نام کتاب: پوشش اقوام ساکن ایران

ناشر: ناشر مولف

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ می باشد

فهرست مطالب

۶.....	چکیده
۸.....	پیشگفتار
۱۰.....	مقدمه
۱۲.....	فصل اول: تعاریف
۱۸.....	فصل دوم: اقوام ساکن ایران
۲۱.....	فصل سوم: عشایر
۲۴.....	فصل چهارم: اجزای پوشش بانون
	ضمایم
۴۶.....	بخش اول) نمونه های لایبی های فولکلوریک اقوام
۴۹.....	بخش دوم) نمونه های ضرب المثل های اقوام
۵۱.....	سخن پایانی
۵۲.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار:

برای بیشتر ما آشنایی نسبی با پوشش اقوام ایرانی وجود داشته و این موضوع را به بیان های مختلف شنیده یا با آن سروکار داشته ایم. تحقیق پیرامون پوشش ساکنان کشور ایران مدت ها بود که ذهن مرا درگیر نموده بود. برای یافتن پاسخ برای پرسش های ذهنی و رمز گشایی از نقوش و ساختار و شکل پوشش اقوام به جاهای مختلف مراجعه و تحقیقات میدانی وسیعی در این زمینه به انجام رساندم. با افراد مختلف تماس گرفته و ساعتها وقت، صرف مطالعه و تحقیق نمودم.

کسانی که تجربه تحقیقات میدانی را دارند، نیک می دانند که این نوع تحقیق حتی در کشوری همچون ایران و با مردهای مهربان و صمیمی با چه موانع و مشکلاتی همراه است. متأسفانه موضوع تحقیق میدانی من در مناطق مختلف مورد استقبال قرار نمی گیرد و برخی مواقع جز با داشتن معرفی نامه رسمی و دبیر مراجع مختلف اداری نمیتوان به پاسخ پرسشی هر چند ساده رسید! در چنین شرایطی است که اساتید، بهر از همیشه خود را متعهد می بیند تا از کسانی که وی را یاری نموده و همکاری داشته اند، سپاسگزاری نماید.

تشکر از تمامی اساتید، نهادها و سازمان ها، البته اقوام مهربان و بزرگواری که در به انجام رسیدن این تحقیق همکاری نمودند.

سپاسگزاری از ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی استان های مختلف، ادارات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مناطق مختلف مورد مراجعه و همچنین همکاران انجمن آشوریان ایران، کلیسای مریم مقدس و شورای خلیفه گری ارامنه، انجمن زنان خریه ارامنه تهران، کلیسای حضرت مریم و کلیسای وانک در اصفهان و انجمن زرتشتیان در تهران که مرا در گردآوری اطلاعات یاری نمودند و افرادی که اطلاعات و مدارک خود را با چهره ای گشاده در اختیار من قرار دادند و بسیاری از دوستانی که در تحقیقات میدانی مرا یاری نمودند.

با احترام به حضور اساتید گرانقدری که پیش از این پژوهش، در این راه تلاش فرموده و با ادای احترام به روح بلند بانو منتخب اسفندیاری، همسر زنده یاد استاد صبا، که مجموعه ای ارزشمند از پوشاک ایران را تهیه نمودند؛ سپاس ویژه دارم از دانشگاه ملی تاجیکستان که در تحقیق پیرامون اشتراکات پوشاک اقوام ایران و تاجیکستان با من همکاری کردند و همچنین از جناب

آقای مستکین؛ مسئول محترم فرهنگی دفتر یونسکو در تهران که با علاقه مندی پی گیر مسائل مربوط به فرهنگ کشورمان هستند. توفیق ایشان و همکاران محترم شان را از خداوند منان خواستارم.

در جریان سفر تحقیقاتی به روستای ابیانه، بانویی محترم بنام خانم برزگر؛ علاوه بر همکاری ویژه، لطفی بی بدیل نیز به اینجانب و موضوع تحقیق داشتند که تنها از یک بانوی فرهیخته ایرانی برخوردارم.

در مواقعی که سئوالی داشتم، حتی بانوان اپراتور در مراکز اطلاعات مخابرات شهرستان های مختلف نیز با من همکاری داشتند که خود بیانگر علاقه ی تمامی این عزیزان نسبت به فرهنگ و پوشش اقوام ایرانی است که بسیار با ارزش بوده و جای تقدیر دارد.

مقدمه

با نام و یاد و یاری از خدا؛ نگارش این اثر را که حاصل چندسال تحقیق و پژوهش است را آغاز می‌کنم. امیدوارم گامی کوتاه در جهت شناسایی پوشش زنان ایران زمین برداشته و توانسته باشم هدفم را که با توجه به متون، منابع و مآخذ تحقیق پیرامون موضوع؛ تحقق این شعار بوده را جامه عمل بپوشانم که می‌گوید:

((دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم تا دیگران))

دیرزمانی است توجه به خرده فرهنگها با توجه به نگرش نوین افکار عمومی به موضوع تاریخ، مورد توجه قرار گرفته است و بحث پیرامون این مقوله در هر کوی و برزن شنیده می‌شود. شاید بتوان گفت استقبال از مسائل مربوط به پوشاک سنتی از آنجا سرچشمه می‌گیرد که همه ی ما بطور فطری حس کنجکاوی و ریشه یابی قابل توجهی به این موضوع داریم و هرفردی با شیوه خود به این مطلب علاقه اش را نشان می‌دهد.

همه افراد چه متخصص چه غیر متخصص با توانایی خود سعی در شناخت فرهنگ و آداب ایرانی داشته و در عصر ارتباطات نتایج این تلاش ها نیز با جلوه های نوین در اختیار همگان قرار دارد. اینترنت و یا نوشته های مختلف مکتوب و همچنین برگزاری نمایشگاه های مردم شناسی و اقوام شناسی در سراسر ایران و حتی دنیا برگزار می شود البته تمام این علاقمندیها نه بخاطر واپس گرایی، بلکه بخاطر توجه به خرده فرهنگها بوده و قابل ستایش است.

زن ایرانی، نماد و تمثیل نجابت و فرهنگ و زندگی بخشی به جامعه بوده و جلوه های مختلف فرهنگی، هنری و دست ساخته های وی بسیار با اهمیت می باشند. پوشاک زنان ایران زمین بسیار زیبا پر تنوع و جالب توجه است و نجابت و پوشش در دوره های مختلف تاریخی و حتی باستانی ایران نیز خود را به نمایش می گذارد.

چه بسیار افرادی که به ایران زمین مسافرت داشته و مبهوت فرهنگ و آداب ایرانیان گشته و سعی در شناسایی این آداب نموده و مطالب زیادی را در این باره نگاشته اند.

اهمیت و شگرفی چنین موضوعی است که بازخوانی و ممارست و کنکاش پیرامون آن حدود یک دهه از عمر مرا به خود اختصاص داده و پیش از این بصورت انتشار مقالات و برگزاری نمایشگاه های موضوعی در مناطق مختلف منتشر گردیده است. با این حال جای خالی مجموعه ای جامع از یک

دهه فعالیت خالی بود. پس تصمیم گرفتم به نگارش این اثر بپردازم که امیدوارم مورد توجه علاقمندان و دوستداران فرهنگ ایران زمین قرار گیرد.

این تحقیق بصورت میدانی و کتابخانه ای انجام شده است و علی رغم مشکلاتی که در مسیر تحقیق قرار داشت؛ تلاش گردیده اقدامی در حد بضاعت علمی و توان شخصی به انجام رسد.

گفته ها در مورد پوشاک ایران بسیار است. اساتید گرانقدری، کتابهای ارزشمندی در این باره از خود بر جای گذاشته اند. ولی این مقوله روایتی است که هیچ گاه تکراری نمی شود. اصل تحقیق بر اساس جزئی نگری است و در روزگار تخصصی شدن زیرشاخه های علوم، می توان این جزء پذیری را تا اتصال هر کدام از اقوام ایرانی بطور خاص نیز ادامه داد. بهر حال وظیفه و تعهدی علمی ایجاب نمود که این اطلاعات بصورت مکتوب در اختیار علاقمندان قرار داده شود تا شاید طرح پرسش و انگیزه ای شاید در ذهن مخاطبان و دیگران گوشه ی دیگر از این روایت رمزگونه از نوع و ساختار و نقوش پوشاک بان ایرانی را مورد بررسی قرار دهند. بانورویا/تهران/۱۳۹۰

بازدید تحقیقی از روستای تاریخی ماسوله در استان گیلان و تحقیق پیرامون پوشاک بانوان گیلان سال ۱۳۸۴